

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové, JUDr. Lenky Matyášové, JUDr. Marie Turkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci žalobce: **A. P.,** proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34, Praha 7, o udělení azylu, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 56 Az 316/2006 - 27,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 18. 1. 2007, sp. zn. 56 Az 316/2006 - 27 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Stěžovatel se kasační stížností domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým bylo jeho rozhodnutí ze dne 15. 9. 2006, č. j. OAM-501/VL-10-HA08-06 o neudělení azylu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Stěžovatel napadá rozsudek z důvodu jeho nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku důvodů tohoto rozhodnutí. Stěžovatel nesouhlasí s názorem soudu, že by měl provést doplňující pohovor, neboť žalobce uvedl všechny skutečnosti o svém případu a nelze předpokládat, že by opakování pohovoru přineslo nové zásadní zjištění. K výtce soudu, že se nepokusil odstranit rozpory ve výpovědích žalobce, stěžovatel podotýká, že není úkolem správního orgánu jej upozorňovat na rozpory v jeho výpovědích.

Stěžovatel dále namítá, že řízení o azylu je provázeno zásadou aktivity žadatele o azyl. Stěžovatel si při rozhodování obstaral dostatek podkladů k tomu, aby mohl ve věci

rozhodnout. Žadatel byl tázán, zda má nějaké podklady, kterými může tvrzené skutečnosti v řízení doložit, a byl vyzván, aby uvedl cokoliv, co se mu zdá důležité. Správnímu orgánu žalobce sdělil, že zmínil všechno a nemá žádnou písemnost, kterou by svou žádost mohl doložit.

Stěžovatel se domnívá, že posoudil řádně případ žadatele, přitom neshledal existenci žádné skutečnosti, která by se dala podřadit pod taxativně vymezené důvody udělení azylu.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti žalobce odkazuje na ustanovení § 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen postupovat tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci. Stěžovatel podle něj na svou povinnost rezignoval a rozpory v žalobcově výpovědi se ani nepokusil odstranit. Dále mimo jiné je toho názoru, že ani zákon o azylu, ani příručka UNHCR nehovoří o nutnosti žadatele se vždy nejprve obrátit s žádostí o pomoc na orgány vlastního státu, aby mohla být jeho žádost o mezinárodní ochranu považována za důvodnou, resp. aby byla potvrzena přičitatelnost určitého jednání státu. Nelze tedy přisvědčit stěžovatelově argumentaci v kasační stížnosti že „...tento údajný protiprávní čin není možno přičítat státním orgánům Ruské federace, protože jmenovaný nepostupoval podle právního řádu země původu a neobrátil se s žádostí o pomoc na odpovědné orgány“.

Ze spisu vyplývá, že rozhodnutím Ministerstva vnitra České republiky ze dne 25. 9. 2006 nebyla udělena žadateli mezinárodní ochrana. Stěžovatel neshledal podmínky pro udělení mezinárodní ochrany ani ve formě azylu, ani ve formě doplňkové ochrany. Žalobou se žalobce domáhal přezkoumání tohoto rozhodnutí. Krajský soud v Brně rozhodnutím ze dne 18. 1. 2007 č. j. 56 Az 316/2006 - 27 rozhodnutí stěžovatele zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Dle názoru soudu se stěžovatel měl zabývat otázkou, zda a jaké pronásledování mohlo hrozit žalobci jako sympatizantovi strany Jabloko a pasivnímu účastníkovi mítinků v době, kdy opustil vlast. Stěžovatel si dle soudu k tomuto období žádné zprávy neopatřil. Nezabýval se ani dalším vývojem v zemi původu, aby mohl zhodnotit, zda připadá v úvahu, že by žalobci mohlo nějaké nebezpečí hrozit ze stejného důvodu v době případného návratu.

Kasační stížnost je podle ustanovení § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a jsou v ní namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí krajského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Řízení o udělení azylu (mezinárodní ochrany) je řízením o žádosti. Zdůvodnění žádosti je zcela v rukou a věcí žadatele, pouze na něm je, který důvod, o němž je přesvědčen, že je právě oním důvodem, pro který mu má být azyl udělen, správnímu orgánu uvede, resp. jeho existenci alespoň tvrdí.

Dle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle ustanovení § 12 zákona o azylu se azyl udělí cizinci, který má mimo jiné odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální

skupině ve státě, jehož občanství má nebo ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pro udělení azylu z uvedeného důvodu je tedy třeba, aby u žadatele o azyl byly naplněny dvě základní podmínky. První podmínkou je odůvodněný strach z pronásledování.

Podle ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu se za pronásledování považuje ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství nebo pokud tento stát není schopen odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Druhou podmínkou, kterou zákon o azylu vyžaduje, je odůvodněný strach z pronásledování z důvodů příslušnosti k určité sociální skupině. Musí se však jednat o jevy státní politiky, tj. o jevy státní moci buď přímo vyvolané, tajně podporované, státními orgány vědomě trpěné či státní mocí záměrně nedostatečně potlačované.

Předpokladem naplnění pojmu pronásledování pro uplatňování politických práv a svobod proto je, aby žadatel o azyl nějaký politický názor měl, dokázal jej adekvátním způsobem prezentovat, a věrohodně popsal příkoří, kterého se mu právě z těchto důvodů dostalo.

Několik anonymních výhrůžných telefonátů žalobcem tvrzených ve smyslu výše uvedeného nelze považovat za dostatečný důvod pro udělení azylu, navíc nelze usuzovat, že se jedná o výhrůžky ze strany státní moci, nelze je státu samo o sobě přičítat. Při sporu se zaměstnavatelem, jak bylo ze spisu zjištěno, se žalobce naopak ruský soud zastal v jeho prospěch. Ohledně telefonátů pak pomoc policie či jiných státních složek žalobce nevyhledal. Tyto skutečnosti nejsou důvodnými skutečnostmi relevantními pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu. U žadatele Nejvyšší správní soud obdobně jako stěžovatel neshledal naplnění pojmových znaků pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 7 zákona o azylu. Vzhledem k s žalobcem uvedeným skutečnostem nelze považovat za reálné, že by informace o zemi původu z let 2005-2006 či doplňující pohovor přinesly nové relevantní informace k případu žadatele. Nejvyšší správní soud stran opakování pohovoru odkazuje na své rozhodnutí ze dne 20. 10. 2006, č. j. 8 Azs 105/2005 - 61 – „Opakování pohovoru za účelem doplnění informací, ať ze strany žadatele o azyl či správního orgánu, sice není zákonem vyloučeno, ale z povahy věci by mělo být jen ojedinělým a zásadními skutečnostmi opodstatnitelným jevem. Není vyloučeno, aby soudní orgán přezkoumávající správní rozhodnutí správnímu orgánu uložil doplnění dokazování a obecně za tímto účelem pak musí co nejpodrobněji specifikovat, v jakém ohledu se tak má dít, avšak v případě azylového řízení, resp. pro účely dalšího pohovoru a azylantem, se tento přístup, a to právě ze shora uvedených důvodů, jeví nevhodným, není však postupem způsobujícím nezákonnost rozhodnutí.“

Nevěrohodnost tvrzení, zejména vzhledem k jejich rozporuplnosti, znemožňuje správnímu orgánu shledat u žadatele o azyl podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, jen tehdy, jestliže žadatel o udělení azylu alespoň tvrdí, že existují důvody v tomto ustanovení uvedené. V opačném případě žádost jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) téhož zákona zamítne. Nedojde-li k zamítnutí žádosti ve lhůtě 30 dnů od zahájení správního řízení, vydá správní orgán negativní rozhodnutí dle § 12 citovaného zákona; to však neznamená,

že by správnímu orgánu za této situace vznikla povinnost domýšlet právně relevantní důvody pro udělení azylu žadatelem neuplatněné a činit posléze k těmto důvodům příslušná skutková zjištění. Správní orgán dle správního řádu postupuje tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ustanovení § 2 správního řádu. Zejména správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly (obdobně viz rozhodnutí NSS ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 61). Nejvyšší správní soud je toho názoru, že skutečnosti zjištěné během správního řízení byly zjištěny v zákonném rozsahu předpokládaném správním řádem a neshledal jiné zákonné nedostatky při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí. Řízení s žalobcem bylo vedeno korektně, byla mu dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí, jakož i možnost doplnit nebo navrhnout provedení dalších důkazů; to však žalobce neučinil a souhlas s protokolem stvrdil svým podpisem. Za této situace neshledává Nejvyšší správní soud rozumný důvod pro opakování pohovoru s žalobcem, nadto žalobce, ale ani krajský soud, neuvádí jaké nové skutečnosti by mohly zvrátit závěry pro rozhodnutí o neudělení azylu, resp. vyslovení překážky vycestování. Napadený rozsudek krajského soudu postrádá v tomto směru odůvodnění k závěrům v něm učiněným.

Nejvyšší správní soud shledal rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným z důvodu spočívajícím v nedostatku důvodů rozhodnutí (ustanovení § 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.), a proto postupem dle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně je v dalším řízení vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto rozsudku (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.).

V novém rozhodnutí rozhodne Krajský soud v Brně i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. května 2007

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu